

**Uchwała Nr XXXIII/196/13
Rady Gminy Gilowice
z dnia 23 września 2013 r.**

w sprawie: Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Gilowice na lata 2013 - 2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 18 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r poz. 594) i art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r poz. 135 ze zm.),
Rada Gminy Gilowice uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gilowice na lata 2013 – 2015 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gilowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jan Małysiak

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE GILOWICE NA LATA 2013 – 2015

Podstawę prawną opracowania Programu stanowi treść przepisu art. 176 pkt. 1
ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy
zastępczej.

Gilowice, 2013 r.

I. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gilowice na lata 2013-2015 jest dokumentem Gminy Gilowice opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Zasady i formy wspierania rodzin przeżywających trudności w spełnianiu swoich funkcji, borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi określone zostały w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na mocy art. 3 ust.1 tej ustawy obowiązek wspierania rodzin z problemami spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Występowanie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo to składowa wielu czynników, wynikających zarówno z problemów istniejących wewnątrz danej rodziny (np. brak jednego rodzica, ubóstwo, długotrwała choroba, alkoholizm, narkomania, przemoc), jak i z uwarunkowań społecznych (np. upadek znaczenia instytucji małżeństwa, kryzys ekonomiczny, bezrobocie, migracje, wpływ otoczenia).

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy Gilowice jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach. Podstawowym zadaniem GOPS jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych i kompleksowych rozwiązań. W tym celu GOPS współpracuje ze środowiskiem lokalnym, pedagogami szkolnymi, funkcjonariuszami Policji, kuratorami sądowymi: zawodowymi i społecznymi z Wydziału Rodzinnego i Karnego, pielęgniarkami środowiskowymi, placówkami leczniczymi, Sądami, Prokuraturą, Powiatowym Urzędem Pracy, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Kościołami, organizacjami pozarządowymi.

II. Analiza sytuacji rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy Gilowice

1. Sytuacja demograficzna:

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. Gminę Gilowice zamieszkiwało 5.989 osób. Tabela Nr 1 przedstawia podstawowe wskaźniki demograficzne.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki demograficzne dotyczące gminy Gilowice.

Lp.	Wskaźnik	Gmina Gilowice 2012 r.
1.	Ludność (w tys.)	5.989
2.	Liczba osób do 18 roku życia	1.261
3.	Liczba osób w wieku produkcyjnym (19-65 lat)	3.726
4.	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (66 i więcej lat)	1.002
5.	Urodzenia	71
6.	Zgony	50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazywanych przez Ewidencję Ludności UG.

Zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Gminy w Gilowicach w dniu 31.12.2012 r. Gmina Gilowice liczyła **5.989** mieszkańców, z czego Gilowice **4.423**, Rychwałd **1.566** mieszkańców.

Tabela 2. Liczba dzieci w placówkach oświatowych na terenie Gminy Gilowice.

Lp.	Wskaźnik	Gmina Gilowice
1.	Zespół Szkół w Gilowicach	453
2.	Zespół Szkół w Rychwałdzie	172
3.	Przedszkole w Gilowicach	80
4.	Przedszkole Publiczne w Rychwałdzie	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

Tabela 3. Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Gilowice w latach 2010 – 2012

lata	ludność w Gminie Gilowice (dane z UG)	osoby objęte pomocą społeczną	% wszystkich mieszkańców Gm. Ślemień	liczba rodzin objętych pomocą społeczną	w tym rodziny zamieszkujące tereny wiejskie
2010	5.990	387	6,46 %	117	117
2011	5.973	356	5,96 %	110	110
2012	5.989	393	6,56 %	117	117

źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach

W roku 2012 z różnych form pomocy skorzystało **117** rodzin, liczących **393** osoby

w rodzinie, co stanowi **6,56 %** wszystkich mieszkańców Gminy Gilowice (liczba osób korzystających z pomocy jest najwyższa w 2012r). Znaczna część beneficjentów pomocy społecznej to rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

2. Pomoc społeczna w gminie Gilowice:

Tabela 4. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

		2010		2011		2012	
		ogółem	Liczba osób w rodzinach	ogółem	Liczba osób w rodzinach	ogółem	Liczba osób w rodzinach
Rodziny z dziećmi		88	88	83	348	95	423
liczba dzieci	1	24	59	22	52	20	54
	2	20	73	18	65	28	99
	3	22	103	22	101	27	136
	4	10	53	10	51	11	66
	5	4	28	5	31	4	27
	6	5	34	4	30	4	30
	7 i więcej	3	28	2	18	1	11
w tym: rodziny niepełne		17	56	16	58	20	65
liczba dzieci	1	7	14	4	8	5	10
	2	4	13	5	15	9	24
	3	4	16	4	15	4	17
	4 i więcej	2	13	3	20	2	14

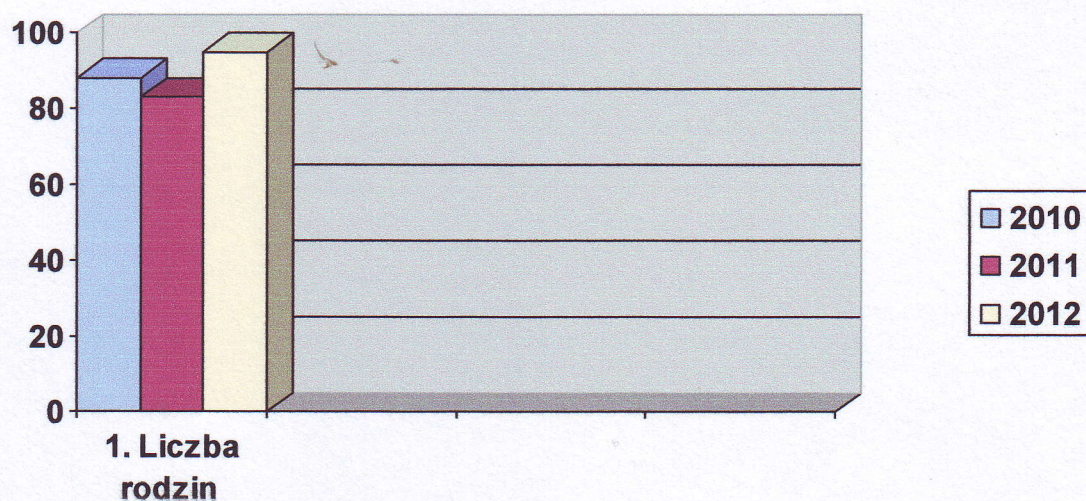
źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach

Wśród ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012 r. rodziny z dziećmi stanowiły 78,95 %, w tym rodziny niepełne to 21,05 % ogółu.

Dokonując szczegółowej analizy typów rodzin objętych pomocą społeczną zauważyć można, iż pomoc kierowano przede wszystkim do rodzin z jednym dzieckiem oraz z dwojgiem lub trojgiem dzieci. W roku 2012 rodziny z jednym dzieckiem stanowiły 21,05 % z dwojgiem dzieci stanowiły 29,47 %, a rodziny z trojgiem dzieci 28,42 % wszystkich rodzin objętych pomocą społeczną. Niewielki odsetek ogółu rodzin korzystających z pomocy stanowiły natomiast rodziny wielodzietne (rodziny z siedmiorgiem i więcej dzieci to zaledwie 1,05 % ogółu rodzin, do których skierowano pomoc. Podobna tendencja utrzymała się w przypadku pomocy świadczonej na rzecz rodzin niepełnych. W 2012 r. pomocą społeczną najczęściej obejmowane były rodziny niepełne z jednym dzieckiem stanowiące 25,00 % lub z dwojgiem dzieci stanowiące 45 % i trojgiem dzieci stanowiące 20 % wszystkich rodzin objętych pomocą. Rodziny niepełne z czworgiem i więcej dzieci to 10 % rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Wykres 2. Liczba rodzin objętych pomocą GOPS w Gilowicach

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach

Tabela 5. Powody przyznania pomocy społecznej w Gminie Gilowice w latach 2010 - 2012

Powód przyznania pomocy	2010 rok			2011 rok			2012 rok		
	ogółem rodziny		osób w rodzinach	ogółem rodziny		osób w rodzinach	ogółem rodziny		osób w rodzinach
		w tym na wsi			w tym na wsi			w tym na wsi	
Ubóstwo	89	89	303	75	75	254	80	80	261
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36	36	180	30	30	157	36	36	187
Bezrobocie	63	63	233	62	62	213	64	64	243
Niepelnosprawność	23	23	54	24	24	54	24	24	62
Długotrwała choroba	63	63	188	60	60	183	62	62	185
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	42	42	162	33	33	138	34	34	130
Trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego	3	3	6	3	3	4	1	1	1

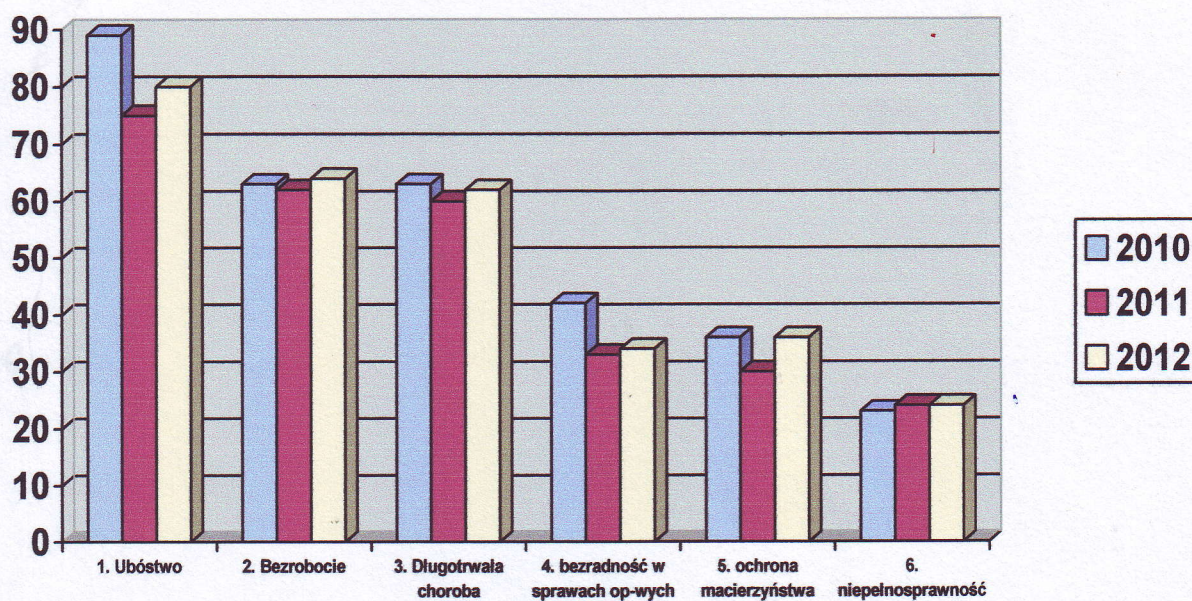

Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	15	15	51	16	16	40	12	12	38
Przemoc w rodzinie	2	2	8	2	2	11	7	7	39
Zdarzenia losowe	4	4	10	1	1	1	0	0	0
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kłęsa żywiołowa	4	4	11	3	3	10	0	0	0

źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach

Powodami przyznania pomocy społecznej w latach 2010 – 2012 w Gminie były w szczególności: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz niepełnosprawność. W 2012 r. z powodu ubóstwa pomoc skierowano do 80 rodzin. Liczba w latach poprzednich utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Liczba rodzin objętych wsparciem GOPS z powodu bezrobocia utrzymuje się na podobnej poziomie a najwyższy osiągnęła w roku 2012. Istotnym powodem udzielenia pomocy społecznej była również bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z tego tytułu ulegała była najwyższa w 2010r (42) i uległa zmniejszeniu w 2011r (33) i w 2012r (34). Na zbliżonym poziomie pozostaje liczba rodzin objętych wsparciem GOPS z powodu długotrwałej choroby

Wykres 1. Najczęstsze powody przyznawania pomocy w gminie Gilowice

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach

3. Zasoby gminy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Gilowice na lata 2013 – 2015 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela 6. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny.

LP.	NAZWA I ADRES PLACÓWKI	RODZAJ DZIAŁALNOŚCI
1.	Urząd Gminy Gilowice 34-322 Gilowice ul. Krakowska 40	Dowozy dzieci niepełnosprawnych, stypendia.
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gilowicach 34-322 Gilowice ul. Strażacka 2	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gilowicach	Wsparcie psychologiczne, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, organizacja czasu wolnego.
4.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gilowicach 34-322 Gilowice ul. Strażacka 2	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwycięzeniu problemu przemocy,
5.	Placówki służby zdrowia z terenu gminy Gilowice	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej,
6.	Placówki oświatowo - wychowawcze z terenu gminy Gilowice	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci,
7.	Parafia Gminy Gilowice	Działalność charytatywna, organizowanie wypoczynku oraz paczek świątecznych.

III. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, określiła obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, który spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Stosownie do art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci
4. finansowanie :
  - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
  - b) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2, ponoszonych przez rodziny wspierające:
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadapcyjnym;
6. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Wsparcie rodziny winno polegać w szczególności na: wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczej rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomocy w integracji, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- organizowania dla rodzin spotkań (grup wsparcia, grup samopomocowych).

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny programu

Zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w Gminie Gilowice.

Cel szczegółowy 1.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Cel szczegółowy 2.

Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym funkcjonowaniu i wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Adresatami niniejszego programu są dzieci i rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnie uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Cel szczegółowy 1.	
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej.	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2) objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających	- liczba dzieci korzystających z posiłków
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach, objętych monitorowaniem
4) objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą, w tym m.in. kierowanie do Poradni Psychologicznych, Placówek Wychowawczo Zawodowych, PCPR.	- liczba podejmowanych interwencji kryzysowych, - ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego,
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach

Cel szczegółowy 2.

Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym funkcjonowaniu i wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

zadania	wskaźniki realizacji działań
1) przeciwdziałanie przemocy i alkoholizmowi w rodzinie, podejmowanie działań w zakresie poprawy sytuacji rodzin dotkniętych przemocą i rozwiązywanie sytuacji kryzysowych. 2) współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, placówkami wsparcia dziennego, świetlicami środowiskowymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	- liczba podjętych działań - liczba osób objętych wsparciem
2) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego i wsparcia psychologicznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy dla rodzin dysfunkcyjnych w tym: a) działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom dzieci i młodzieży. b) programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy. c) poradnictwo specjalistyczne dla ofiar przemocy.	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe - liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
3) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.	- liczba osób i rodzin objętych projektem - liczba i rodzaj udzielonego wsparcia
4) umożliwienie funkcjonowania na terenie gminy rodzin wspierających.	- liczba rodzin wspierających
5) monitorowanie środowisk zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba.	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem.
6) w zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia asystenta rodziny.	- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta - liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy

Program realizowany będzie przez Gminę Gilowice we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

V. Realizatorzy Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 będzie realizowany przez następujące podmioty:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (koordynator Programu),
- Urząd Gminy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki oświatowe.

Realizatorzy Programu winni przy realizacji zadań wynikających z Programu współpracować z innymi podmiotami takimi jak:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żywcu,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żywcu,
- Punkt Konsultacyjno - Terapeutyczny

- organizacje pozarządowe zajmujące się dzieckiem i rodziną
- Sąd (kuratorzy zawodowi i społeczni)
- Komisariat Policji,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- Prokuratura
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

VI. Spodziewane rezultaty programu

1. Poprawienie funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
2. podniesienie poziomu kompetencji wychowawczych i rodzicielskich, zwiększenie motywacji i aktywności własnej rodziców o podejmowania pozytywnych zmian.
3. Zwiększenie wsparcia terapeutycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego dla rodzin.
4. Zapobieżenie wykluczeniu społecznemu dzieci z rodzin znajdujących się trudnej sytuacji materialnej.
5. Zwiększenie wykorzystania własnych zasobów przez rodziny.
6. Ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w różnych formach pieczy zastępczej, w tym w szczególności w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
7. Podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące Program,
8. Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, rozwijania zainteresowań wśród dzieci, młodzieży i ich rodziców,
9. Zwiększenie ilości programów, projektów realizowanych na rzecz dziecka i rodziny.
10. Zwiększenie koordynacji działań instytucji i organizacji społecznych na poziomie lokalnym oraz pełniejsze wykorzystanie społecznego potencjału.

VII. Źródła finansowania Programu

Zakłada się, że Program finansowany będzie ze środków:

- 1) budżetu Gminy,
- 2) budżetu Państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej,
- 3) innych funduszy, programów i źródeł.

VIII. Monitoring i ewaluacja Programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Gilowice sprawozdania z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

Przewodniczący Rady

Jan Małysiak